

Az ombudsman szerint a kórház hátrányosan megkülönböztette a súlyosan mozgáskorlátozott férfit

Az alapvető jogok biztosa szerint a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, amikor a súlyosan mozgáskorlátozott négyvégtag - érintett Oberst Miklós számára nem biztosította az allergiavizsgálat helyszínére való akadálymentes bejutást, és meg sem kísérelte elvégezni a légzésfunkciós vizsgálatot. Az ombudsman figyelmeztetésben részesítette a kórházat és kötelezte, hogy legkésőbb 2024. szeptember 1-ig biztosítsa az allergiavizsgálat helyszínére való akadálymentes bejutást. A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége következetesen kiáll azért, hogy fogyatékosága okán egyetlen embertől sem tagadhassák meg az egészségügyi ellátást, ahhoz másokkal egyenlő eséllyel férhessenek hozzá.

Az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóságához (ombudsman) fordultunk mert a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház nem biztosította a négyvégtag-érintett súlyosan mozgáskorlátozott ügyfelünk, Oberst Miklós részére az egyenlő esélyű hozzáférést.

A négyvégtag-érintett elektromos kerekesszéket használó ügyfelünket háziorvosa a Tolna Vármegyei Balassa János Kórház tüdőgyógyászati szakrendelésére utalta be kivizsgálásra, mert régóta köhögött.

A kórházban bizonyos vizsgálatokat elvégeztek, azonban sem légzésfunkciós, sem allergiavizsgálat - bár azok szükségesek lettek volna - nem történt. A légzésfunkciós vizsgálatot arra hivatkozva nem végezték el, hogy az ügyfelünk „alapbetegsége” miatt nem kivitelezhető, de hogy miért nem, arra nem adott magyarázatot a jelen lévő főorvos. Az allergia vizsgálatra azért nem került sor, mert - mint ahogyan arról a főorvos és az asszisztense ügyfelünket tájékoztatta - a tüdőgondozó épülete, ahol ez a vizsgálat elvégezhető lenne, nem akadálymentes. Hozzá tették, ha egy hónap múlva nem javul az állapota, menjen vissza, és elvégzik az allergiavizsgálatot.

Ügyfelünk az őt ért sérelem miatt panaszt tett a kórház főigazgatójánál. A kórház a panaszra adott válaszában elismerte, hogy a teljes körű ellátást a tüdőgondozóban tudták volna elvégezni, amely épület valóban nem akadálymentes. Annak okát azonban továbbra sem jelölték meg, hogy a légzésfunkciós vizsgálatot miért nem végezték el, nem részletezték, hogy a kérelmező alapbetegsége hogyan függ össze a légzésfunkciós vizsgálat elvégzésének szükségtelenségével, csak annyit közöltek, hogy a vizsgálatról nem volt várható objektív eredmény. A történetek után az Országos Korányi Pulmonológiai Intézetben vizsgáltatta ki magát, ahol mindkét vizsgálatot elvégezték, és az eredmények alapján mihamarabbi további kivizsgálást javasoltak.

Oberst Miklós a történetekről a MEOSZ Korlátok nélkül című projektében dolgozó mentorának, aki azt javasolta kezdeményezzen eljárást a kórházzal szemben. A mentor az esetről tájékoztatta a MEOSZ jogászait is, aki felvette a kapcsolatot a mozgássérült fiatalemberrel, és tájékoztatta a hatósági eljárás menetéről.

Oberst Miklós eljárást kezdeményezett az ombudsmannál

Szövetségünk elvállalta a súlyosan mozgáskorlátozott ügyfelünk jogi képviselését. A MEOSZ következetesen küzd azért, hogy a mozgáskorlátozott emberek önálló, önrendelkező életet élhessenek, és minden közszolgáltatást másokkal egyenlő eséllyel vehessenek igénybe, ezért az Alapvető Jogok Biztosa Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóságához (ombudsman) fordultunk. Kértük, hogy közigazgatási eljárás keretében vizsgálja ki az ügyet, hiszen ügyfelünket a kórház fogyatékosága miatt hátrányosan megkülönböztette, alapbetegségére – fogyatékoságára – való hivatkozással a légzésfunkciós vizsgálatot megtagadta, a szükséges az allergiatesztet pedig a tüdőgondozó épülete akadálymentességének hiánya miatt nem tudta elvégezni.

Álláspontunk szerint a kórház nem biztosította ügyfelünk számára az egyenlő esélyű hozzáférést a tüdőgondozó épületében igénybe vehető egészségügyi szolgáltatáshoz, mert a tüdőgondozó épülete a kerekesszéket használó ügyfelünk „számára nem volt akadálymentesen megközelíthető. Ezt a tényt maga az intézmény is elismerte.

A kórház akadálymentesítés útján köteles lett volna biztosítani a kerekesszéket használó ügyfelünk részére az egészségügyi szolgáltatáshoz, mint közszolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést. Az akadálymentesítés mint esélykiegyenlítő intézkedés elmaradása sérti az egyenlő bánásmód követelményét és közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósít meg. Ugyancsak közvetlen hátrányos megkülönböztetés az, hogy az ügyfelünk tünetei alapján egyébként indokolt és a teljes körű kivizsgálásához szükséges légzésfunkciós vizsgálatot fogyatékoságára hivatkozva – szintén maga által is elismerten – nem végezte el a kórház, ennek eredményeként a szükséges vizsgálatot másik egészségügyi intézményben volt kénytelen elvégeztetni ügyfelünk.

A kórház megsértette az egyenlő bánásmód követelményét

Az ombudsman ügyfelünknek adott igazat és megállapította, hogy a kórház közvetlen hátrányos megkülönböztetés formájában megsértette az egyenlő bánásmód követelményét azzal, hogy nem biztosította számára az allergiavizsgálat helyszínére való akadálymentes bejutást, és meg sem kísérelte elvégezni a légzésfunkciós vizsgálatot. Az ombudsman figyelmeztetésben részesítette a kórházat és kötelezte arra, hogy legkésőbb 2024. szeptember 1-ig szüntesse meg a jogsértést, és biztosítsa az allergiavizsgálat helyszínére való akadálymentes bejutást.

Az ombudsman döntése szerint egyértelmű, hogy a kórház az allergiavizsgálatot az ennek helyszínéül szolgáló épület akadálymentességének hiánya miatt nem végezte el, noha az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.), a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.), valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) alapján az egészségügyi szolgáltatás, mint közszolgáltatás akadálymentességét, az ahhoz való egyenlő esélyű hozzáférést biztosítani kellett volna. Nem fogadta el a kórház érvelését, amely szerint az épületet a hosszabb távú koncepció szerint le kell bontani, és új épületet kell kialakítani.

A légzésfunkciós vizsgálatnál kapcsolatban az ombudsman nem fogadta el a kórház védekezését, mert a kórház azzal kapcsolatban, hogy a vizsgálatról objektív eredmény nem volt várható, konkrét tényre, körülményre, orvosszakmai szempontokra nem hivatkozott, azt nem támasztotta alá bizonyítékkal. A hatóság figyelemmel volt arra is, hogy az Országos Korányi Pulmonológiai Intézetben a vizsgálatot elvégezték.

Fogyatékosága miatt senkitől nem tagadhatók meg az egészségügyi szolgáltatások

Szövetségünk következetes álláspontja az, hogy a mozgáskorlátozott emberek másokkal egyenlő eséllyel jogosultak a közszolgáltatások igénybevételére, fogyatékoságuk miatt nem tagadhatók meg tőlük a legalapvetőbb, az életüket, egészségüket érintő egészségügyi szolgáltatások. Ügyfelünk, Oberst Miklós esetében ez az ombudsman előtti eljárásban is bizonyítást nyert. Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy ügyfelünk érdekében azért tudtunk fellépni, mert ő nem nyugodott bele a jogsértésbe, nem fogadta el, hogy mozgáskorlátozottsága miatt csorbuljanak a jogai.

Budapest, 2024. április 5.